

платником». При цьому питання її достовірності, законності, обґрунтованості не висвітлюється.

Врахування цих пропозицій сприятиме досягненню задекларованої фіскальними органами мети даного документу.

УДК 330

Чижишин О.І.,

к.е. н., доцент кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін,
Чортківський навчально-науковий інститут підприємництва і бізнесу
Тернопільського національного економічного університету

ІННОВАЦІЙНІ ЧИННИКИ СТРУКТУРНОЇ ПЕРЕБУДОВИ ТА ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Прагнення України стати повноцінним членом міжнародної торгової системи вимагає відповідності світовим вимогам і стандартам. Зрозуміло, що необхідність інноваційного шляху розвитку в Україні не підлягає сумніву.

Очевидним і зрозумілим є те, що вирішення проблем активізації інноваційної діяльності підприємств – головна запорука здійснення успішних ринкових реформ. Крім того, досвід розвинутих країн свідчить, що вихід з економічної кризи неможливий без активізації інноваційної діяльності. Стан економіки держави, а отже, її майбутнє визначають високотехнологічні підприємства, які створюють нові продукти й послуги. Наявний інтелектуальний та науково-технічний потенціал дає підстави на це розраховувати.

Вплив інноваційного чинника на виробництво сьогодні є радикальним і комплексним. Надзвичайно велика вигода провідних фірм від інноваційної діяльності обумовлена тим, що вони під гаслом експорту новітніх технологій насправді передають тільки не дуже ефективні та застарілі технології. Справді, інновації, а значить і наука, що їх продукує, сьогодні набагато менш доступні, ніж найцінніші природні ресурси. Причиною є те, що ними володіють лише високорозвинуті країни, що дає змогу їм, по суті, утримувати монопольне становище і, таким чином, привласнювати надприбуток. Варто наголосити, що саме володіння інноваціями, котрі є стимуляторами розвитку підприємства, забезпечує перемогу у конкурентній боротьбі [1, ст. 103].

Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність», інновації – це новостворені і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція

або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери, забезпечують економію витрат чи створюють умови для такої економії [2].

Незважаючи на створений у минулому потужний науково-технічний потенціал, розповсюдження новин в Україні в умовах адміністративної системи господарювання гальмувалося відсутністю ефективною мотивації, яку створює лише ринкова конкуренція. За кордоном фірми купують науково-технічні розробки (НТР) в комплексі з відповідними технологіями, устаткуванням, «ноу-хау», матеріалами та інжиніринговими послугами. Вітчизняні науково-дослідні установи (НДУ) поки що не мають достатньої матеріально-технічної бази і досвіду комерційної взаємодії з виробництвом для обслуговування всього інноваційного циклу від ідеї до її комерційного втілення. Тому підприємства змушені купувати на внутрішньому ринку науково-технічної продукції лише ідеї, а потім розробляти технологію, проектувати або купувати відповідне устаткування, освоювати виробництво нової продукції. Це значно збільшує тривалість нововведень і гальмує науково-технічний прогрес [3, с. 19].

Підприємці повинні усвідомлювати, що управління нововведеннями є серцевиною підприємницької діяльності, необхідною умовою успішного бізнесу, тому що саме нововведення сприяють підвищенню якості і зниженню собівартості продукції, забезпечують її конкурентоспроможність, а відтак й ефективну присутність підприємств та організацій на ринку товарів і послуг.

Участь підприємств у здійсненні інновацій може приймати різні форми: придбання прогресивних машин, обладнання та програмного забезпечення; виконання внутрішніх досліджень і розробок – внутрішні дослідження і розробки, які ще називають власними, є творчою роботою, яка здійснюється всередині підприємства для створення ним основних знань і їх використання для розробки нових або значно удосконалених продуктів і процесів; навчання та підготовку персоналу як на власному підприємстві, так і за його межами, здійснення процедур та технічної підготовки до запровадження нових або значно удосконалених продуктів і процесів, які ще не були ніде представлені; ринкове запровадження інноваційних продуктів та послуг, придбанням зовнішніх знань, результатів їх виконання у інших компаній придбання або ліцензування патентів і не патентованих винаходів, ноу-хау у інших організацій. Будь-який з обраних підприємством інноваційних шляхів розвитку потребують вкладання капіталу, але ні держава, ні вітчизняні підприємці не здатні забезпечити належний рівень фінансування. Крім того, якщо запровадження будь-яких інноваційних технологій і веде до збільшення прибутку конкретного підприємства, то незадовільним залишається обернений

зв'язок – немає залежності між збільшенням обсягу продажу приватними компаніями і зростанням фінансування здійснюваних ними досліджень і розробок.

Література

1. Михайловська О. В. Світовий досвід державної підтримки інноваційних процесів / О. В. Михайловська // Актуальні проблеми економіки. – № 11. – 2015. – С. 101-109.

2. Про інноваційну діяльність Закон України № 40-IV від 04.07.2002 р. у редакції Закону від 08.09.2011 р. № 3715-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Желізняк, Р. Й. Податкове стимулювання інноваційної діяльності підприємств: автореферат дис... канд. екон. наук [Електронний ресурс] / Р. Й. Желізняк; 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. – 21 с.

УДК 657.1

Шевчук В.О.,

д.е.н., професор кафедри аудиту,
Національна академія статистики, обліку та аудиту

ПРИРОДНИЧІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ БАГАТСТВ І ЗБАГАЧЕННЯ: ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ ФІЗИКО-ЕКОНОМІЧНОЇ АНАЛІТИКИ

Згідно з одним зі словникових визначень, аналіз (гр. *analysis* – розкладання, розчленування) – це 1) наукове дослідження шляхом мисленого розчленування цілого на складові частини...; 2) детальний розгляд, розбір певних фактів, явищ...; 3) визначення складу та властивостей речовини... [1, с. 43].

Аналіз у економіці застосовується з метою виявлення закономірностей і тенденцій розвитку економічних процесів, встановлення та оцінки основних факторів, що позитивно чи негативно впливають на показники ефективності».

Відповідно до існуючого енциклопедичного визначення, економічний аналіз – це «розчленування економічних явищ та процесів на окремі складові частини та елементи, їх аналіз, а також спосіб обґрунтування економічних законів та закономірностей на підставі фактів економічної дійсності» [2, т.1, с. 459].

У той же час наведених визначень недостатньо для вияснення новітньої сутності економічного аналізу. Поєднання терміну «аналіз» з ознакою